

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 2 від 02.09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)**

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**07 "Управління і адміністрування"
071 "Облік і оподаткування"
перший (бакалаврський)
"Облік і аудит"**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Розробник(и):
к.е.н., проф.

Григорій АЗАРЕНКОВ

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
д.е.н., проф.

Андрій ПИЛИПЕНКО

Гарант програми
к.е.н., доц.

Ольга ФАРТУШНЯК

Харків
2025

ВСТУП

Сучасна економіка характеризується різноманіттям видів діяльності, кожен з яких має свої особливості організації, обліку та аналізу господарських операцій. Ефективне управління підприємством у будь-якій галузі вимагає глибокого розуміння специфіки бухгалтерського обліку та здатності проводити якісний аналіз фінансово-господарської діяльності. Вивчення цих відмінностей дозволяє ефективніше адаптуватися до умов роботи у будь-якій галузі.

Навчальна дисципліна «Облік та аналіз за видами економічної діяльності» є вибірковою для вивчення здобувачами вищої освіти, четвертого курсу, спеціальності «Облік і оподаткування», освітньої програми «Облік і аудит». Вона забезпечує здобувачів освіти теоретичними знаннями та практичними навичками, які дозволяють ефективно працювати в основних галузях економіки. У процесі навчання здобувачі освіти набувають знання та навички: опановувати специфіку обліку і аналізу установ і підприємств за різними видами діяльності; організовувати облікову і аналітичну роботу в торгових, сільськогосподарських, автотранспортних підприємствах, закладах харчування, будівельній галузі та сфері інформаційних технологій; працювати з джерелами економічної інформації; обчислювати економічні показники та користуватися ними при оцінці діяльності підприємств різних галузей виробництва і послуг; узагальнювати резерви покращення економічних показників роботи цих підприємств; робити економічно грамотні висновки; формувати рекомендації щодо реалізації виявлених резервів без додаткового залучення трудових, матеріальних та фінансових ресурсів.

Під час занять здобувачі узагальнюють та здійснюють критичну оцінку існуючих методів і методик обліку і аналізу діяльності підприємств і установ різних галузей виробництва і послуг.

Метою навчальної дисципліни «Облік та аналіз за видами економічної діяльності» є:

вивчення здобувачами освіти теоретичних основ і набуття практичних навичок обліку та аналізу діяльності господарюючих суб'єктів за різними видами економічної діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є:

розвиток навичок організації облікового та аналітичного процесу на підприємствах оптової та роздрібної торгівлі, сільськогосподарських та автотранспортних підприємствах, закладах харчування, будівельній галузі та сфері інформаційних технологій; практичне застосування методологічного апарату дисципліни;

здійснення обліку та аналізу трудових і матеріальних ресурсів, основних засобів,

фінансової діяльності підприємств і установ різних галузей виробництва і послуг; обґрунтування оцінки ефективності їх діяльності та пошук напрямів її підвищення. визначення напрямів розвитку аналітичних досліджень як підґрунтя для прийняття

господарських та фінансових рішень; визначення стратегічних напрямів розвитку облікової та аналітичної роботи на

підприємствах та в установах за різними видами економічної діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів для підприємств та установ за різними видами економічної діяльності.

Об'єкт навчальної дисципліни є облікові процеси та економічні результати господарської діяльності підприємств різних галузей виробництва і послуг.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
ПР03	ЗК01, ЗК08, СК01
ПР04	ЗК01, ЗК04, СК05
ПР06	ЗК01, ЗК02, СК05, СК12

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04.Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК12. Здатність консолідувати обліково-аналітичну інформацію для підтримки систем прийняття рішень на підприємстві.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Особливості обліку і аналізу діяльності торгових, сільськогосподарських та транспортних підприємств.

Тема 1. Облік і аналіз діяльності торгових підприємств.

1.1. Порядок здійснення торговельної діяльності. Ліцензування. Види цін на товари.

Сфери здійснення торговельної діяльності. Види торгівлі та цін. Документи щодо організації торговельної діяльності. Ліцензування у сфері торгівлі. Відображення у бухгалтерському обліку операцій на підприємствах торгівлі. Забезпечення правильності формування цін на товари як важливе завдання бухгалтерського обліку.

1.2. Особливості ведення обліку у торгівлі.

Аналітичний та синтетичний облік товарів. Облік надходження товарів. Облік реалізації товарів. Склад та облік витрат обігу. Інвентаризація та облік товарних втрат. Відображення в обліку псування товарів. Облік переоцінки матеріальних цінностей. Облік інших товарних операцій.

1.3. Значення аналізу діяльності торгових підприємств. Аналіз структури, динаміки та ритмічності товарообігу.

Мета, завдання, предмет, об'єкти, методи і прийоми аналізу діяльності торгових підприємств. Особливості економічного аналізу діяльності торгових підприємств. Інформаційне забезпечення аналізу діяльності торгових підприємств. Аналіз обсягу і динаміки роздрібного товарообігу. Аналіз структури роздрібного товарообігу. Аналіз швидкості роздрібного товарообігу.

1.4. Факторний аналіз обсягу товарообігу.

Факторний аналіз часу оборотності товарів. Оперативний аналіз роздрібного товарообігу.

Аналіз сезонності. **1.5. Аналіз доходів, витрат та ефективності діяльності торгових підприємств.**

Аналіз норми прибутку. Аналіз доходності, рентабельності діяльності торгових підприємств. Аналіз комерційного ризику.

Тема 2. Облік і аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств.

2.1. Особливості обліку у сільському господарстві.

Галузеві особливості сільськогосподарського виробництва та їх вплив на побудову бухгалтерського обліку. Нормативно-методичне забезпечення обліку в сільському господарстві. Визнання, оцінка та класифікація біологічних активів і

сільськогосподарської продукції. Облік витрат та виходу продукції. Облік руху основного стада. Облік переробки сільгосппродукції. Облік доходів та фінансових результатів.

2.2. Завдання та особливості аналізу діяльності сільськогосподарських підприємств.

Мета, завдання, предмет, об'єкти, методи і прийоми аналізу діяльності сільськогосподарських підприємств. Джерела інформації для аналізу.

2.3. Аналіз випуску продукції та фінансового становища.

Аналіз виробництва продукції рослинництва і тваринництва. Аналіз фінансового стану господарства. Аналіз платоспроможності сільськогосподарського підприємства. Аналіз стану та ефективності використання оборотних коштів.

2.4. Аналіз структури та ефективності використання земельного фонду

Аналіз використання земельного фонду. Склад, розміри і структура земельного фонду.

Аналіз структури посівних площ. Ефективність використання земельного фонду.

2.5. Аналіз трудових ресурсів та ефективності їх використання

Аналіз трудових ресурсів. Аналіз забезпеченості сільськогосподарського підприємства робочою силою. Аналіз трудових витрат у господарстві. Факторний аналіз фонду оплати праці.

2.6. Аналіз собівартості та рентабельності

Аналіз собівартості продукції рослинництва і тваринництва. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів господарства.

Тема 3. Облік і аналіз на автотранспортних підприємствах.

3.1. Специфіка діяльності автотранспортних підприємств (АТП).

Види послуг, які надають автотранспортні підприємства. Специфіка організації діяльності АТП. Нормативно-правова база, що регулює облік на АТП.

3.2. Основні аспекти бухгалтерського обліку АТП.

Характеристика облікової політики для автотранспортного підприємства. Облік транспортних засобів як основних засобів підприємства. Амортизація автомобільного парку. Облік надання послуг з вантажних та пасажирських перевезень. Облік ремонтів, модернізації та технічного обслуговування транспортних засобів. Облік надходження та витрат паливномастильних матеріалів. Відображення в обліку використання запасних частин і матеріалів. Облік доходів та витрат.

3.3. Роль та значення аналізу діяльності АТП, аналіз обсягів перевезень.

Основні напрями аналізу діяльності АТП. Значення аналізу для підвищення ефективності діяльності АТП. Оцінка динаміки обсягів вантажних і пасажирських

перевезень. Структура перевезень за типами вантажів і маршрутами. Вплив сезонності та зовнішніх факторів на обсяги перевезень.

3.4. Аналіз використання транспортних засобів.

Показники ефективності використання автопарку (пробіг, вантажопідйомність, заповненість транспорту). Оцінка рівня технічної готовності транспортних засобів. Фактори, що впливають на продуктивність транспортних засобів.

3.5. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів АТП.

Структура витрат на експлуатацію транспортних засобів (паливо, ремонти, запчастини, заробітна плата). Визначення змінних і постійних витрат. Виявлення резервів для зниження витрат. Оцінка основних джерел доходів (вантажні перевезення, пасажирські перевезення, оренда транспорту). Динаміка доходів за періодами. Визначення залежності доходів від обсягів перевезень. Показники рентабельності. Аналіз прибутків та збитків підприємства. Визначення прибутковості окремих маршрутів чи видів перевезень. Пошук резервів для підвищення прибутковості.

Змістовний модуль 2. Особливості обліку і аналізу діяльності ресторанного бізнесу, будівельної та ІТ-галузі.

Тема 4. Облік і аналіз діяльності ресторанного бізнесу.

4.1. Особливості торговельно-виробничої діяльності із забезпечення населення харчуванням.

Специфіка роботи ресторанів як суб'єктів господарської діяльності. Види послуг та продукції, що надаються ресторанами. Особливості організації операційних процесів Поєднання елементів виробництва й торгівлі в громадському харчуванні.

4.2. Організація та особливості обліку в ресторанному бізнесі.

План рахунків та його адаптація до специфіки ресторанного бізнесу. Облік виробничих процесів у закладах громадського харчування. Облік товарно-матеріальних цінностей. Облік основних засобів і нематеріальних активів ресторанів. Облік доходів і витрат.

4.3. Цілі та завдання аналізу діяльності підприємств ресторанного бізнесу та його ринкового середовища і обсягів.

Роль аналізу у підвищенні ефективності діяльності ресторану. Основні завдання аналізу. Види аналізу. Дослідження попиту на ресторанный послуги. Аналіз конкурентного середовища. Вивчення впливу економічних, соціальних та культурних чинників на діяльність ресторану.

Динаміка обсягів продажів (страв і напоїв).

4.4. Аналіз витрат ресторанного бізнесу та собівартості страв.

Структура витрат ресторану. Аналіз змінних та постійних витрат. Визначення впливу витрат на собівартість продукції. Оцінка факторів, що впливають на собівартість. Визначення маржинального доходу за видами продукції. Вплив ціноутворення на конкурентоспроможність ресторану.

4.5. Аналіз доходів і прибутків ресторану його фінансової стійкості та ліквідності.

Оцінка динаміки доходів за період. Аналіз структури прибутків за напрямками діяльності.

Фактори, що впливають на зміну рівня прибутковості. Оцінка ліквідності активів ресторану. Показники фінансової стійкості. Управління фінансовими ризиками у ресторанному бізнесі.

4.6. Аналіз ефективності використання ресурсів та рентабельності діяльності ресторану.

Аналіз матеріальних запасів (продукти, напівфабрикати). Оцінка ефективності використання основних засобів (обладнання, приміщень). Аналіз оборотності товарноматеріальних цінностей. Показники рентабельності продукції, послуг, активів, капіталу.

Оцінка порогу беззбитковості (break-even point). Визначення резервів підвищення рентабельності.

Тема 5. Облік і аналіз підприємств будівельної галузі.

5.1. Особливості організації облікового процесу на будівельних підприємствах.

Специфіка діяльності підприємств будівельної галузі. Капітальне будівництво. Облік договірних відносин у будівництві. Облік основних засобів. Облік виробничих запасів та будівельних матеріалів. Облік витрат і калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт. Облік незавершеного будівництва. Облік готової продукції будівельних підприємств. Облік доходів і витрат у будівельній галузі.

5.2. Цілі та завдання аналізу в будівельній галузі.

Роль аналізу у забезпеченні ефективності будівельної діяльності. Основні напрями аналізу.

5.3. Аналіз обсягів будівельних робіт, доходів та витрат.

Динаміка обсягів виконаних будівельних робіт за періодами. Структура будівельних робіт за типами. Вплив зовнішніх факторів на обсяги робіт. Джерела доходів. Аналіз структури доходів за видами діяльності. Вплив будівельних контрактів на загальний дохід підприємства. Класифікація витрат. Структура витрат на будівельно-монтажні роботи. Пошук резервів для зниження витрат.

5.4. Аналіз будівельних проектів та якості виконання будівельних робіт.

Оцінка рентабельності окремих проектів. Вплив тривалості будівельних проектів на загальну ефективність. Аналіз виконання плану-графіку будівельних робіт. Відповідність виконаних робіт проектно-кошторисній документації. Вплив якості на вартість і строки будівництва. Виявлення недоліків та шляхи їх усунення.

Тема 6. Облік і аналіз у сфері інформаційних технологій.

6.1. Особливості ведення та організації обліку у сфері інформаційних технологій (ІТ). Специфічні відмінності діяльності підприємств ІТ-сфери. Роль обліку в управлінні ІТкомпаніями. Облік оренди та використання обладнання. Облік інтелектуальної власності. Облік витрат на маркетинг і просування ІТ-продуктів. Облік розробки програмного забезпечення.

Облік аутсорсингових та фріланс-послуг у сфері ІТ. Облік електронної комерції в ІТ-сфері.

Облік доходів від ІТ-діяльності. **6.2. Аналіз ефективності інвестицій у розробку ІТ-продуктів.**

Оцінка витрат і доходів від інвестицій у нові технології. Визначення окупності ІТпродуктів і проектів. Аналіз результатів дослідницьких і розробницьких ініціатив.

6.3. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів ІТ-компаній.

Джерела доходів ІТ-компаній. Динаміка і структура доходів за видами послуг. Оцінка залежності доходів від зовнішніх факторів. Структура витрат. Порівняння фактичних витрат із запланованими. Виявлення резервів для зниження витрат. Рентабельність основних напрямів діяльності. Визначення найбільш рентабельних продуктів і послуг. Аналіз маржинального доходу за проектами. Аналіз управління інтелектуальною власністю.

Перелік практичних (семінарських) занять за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблица 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Облік і аналіз діяльності торгових підприємств	Особливості обліку діяльності торгових підприємств. Рахунки для обліку товарів. Облік реалізації товарів. Облік витрат підприємства торгівлі. Інформаційне
	забезпечення аналізу діяльності торгових підприємств. Аналіз споживчого попиту. Аналіз обсягу роздрібного товарообігу. Аналіз структури, динаміки, швидкості та ритмічності товарообігу.

Тема 2. Облік і аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств	Особливості організації та ведення обліку сільськогосподарських підприємств. Облік надходження та вибуття біологічних активів. Облік витрат та собівартості. Факторний аналіз валового збору продукції рослинництва. Факторний аналіз виходу продукції тваринництва. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів. Аналіз собівартості. Аналіз показників рентабельності сільськогосподарського виробництва.
Тема 3. Облік і аналіз на автотранспортних підприємствах.	Облік основних засобів на АТП. Облік доходів та витрат автотранспортного підприємства. Облік ремонтів, модернізації та технічного обслуговування транспортних засобів. Оцінка динаміки обсягів вантажних і пасажирських перевезень. Фактори, що впливають на продуктивність транспортних засобів. Виявлення резервів для зниження витрат. Оцінка основних джерел доходів. Показники рентабельності. Аналіз прибутків та збитків підприємства.
Тема 4. Облік і аналіз діяльності ресторанного бізнесу.	Організація обліку в ресторанному бізнесі. Облік виробничих процесів у ресторанах. Облік товарноматеріальних цінностей у ресторанах. Облік доходів і витрат ресторану. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Аналіз асортименту продукції та якості послуг. Аналіз собівартості страв та калькуляції цін. Аналіз маркетингової діяльності ресторану. Аналіз рентабельності діяльності ресторану. Оцінка фінансових ризиків у діяльності ресторану.
Тема 5. Облік і аналіз підприємств будівельної галузі	Особливості організації обліку в будівельній галузі. Облік субпідрядних робіт. Облік будівельної техніки, інструментів та обладнання. Облік надходження будівельних матеріалів. Облік субпідрядних робіт. Аналіз структури доходів за видами діяльності. Визначення факторів, що впливають на собівартість будівельних робіт. Оцінка продуктивності праці будівельників. Показники ліквідності та фінансової стійкості підприємства.
Тема 6. Облік і аналіз у сфері інформаційних технологій.	Роль обліку в управлінні ІТ-компаніями. Облік витрат на розробку програмного забезпечення. Облік створення та придбання нематеріальних активів. Облік витрат на кібербезпеку. Оцінка витрат. Аналіз прибутковості ІТ-компаній. Аналіз переваг і недоліків компанії порівняно з конкурентами. Оцінка вартості нематеріальних активів. Аналіз клієнтського портфеля. Аналіз фінансових результатів ІТ-компанії

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Облік і аналіз діяльності торгових підприємств	Облік основних засобів у торговельних установах. Аналіз комерційних ризиків підприємств роздрібної торгівлі.
Тема 2. Облік і аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств	Нормативно-методичне забезпечення обліку в сільському господарстві. Аналіз стану розрахунків та платоспроможності сільськогосподарських підприємств
Тема 3. Облік і аналіз на автотранспортних підприємствах.	Облік робочого часу та відрядної оплати праці. Оцінка маржинального доходу за видами послуг. Визначення впливу оборотності на фінансовий стан АТП.
Тема 4. Облік і аналіз діяльності ресторанного бізнесу.	Облік акцизного податку на реалізацію алкогольних напоїв. Облік витрат на приготування страв і напоїв. Виявлення "вузьких місць" у діяльності ресторану. Вплив ціноутворення на конкурентоспроможність ресторану.
Тема 5. Облік і аналіз підприємств будівельної галузі	Облік залучених коштів на будівельні проекти. Особливості оподаткування будівельної діяльності. Оцінка продуктивності праці будівельників. Аналіз факторів, що впливають на собівартість будівельних робіт.
Тема 6. Облік і аналіз у сфері інформаційних технологій.	Облік витрат на розробку програмного забезпечення. Податкові пільги для підприємств ІТ-сфери. Оцінка впливу ризиків на діяльність компанії.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні: лекції (Тема 1-6); міні-лекція “Проблема вибору раціональної стратегії оптових закупівель в умовах невизначеності” (Тема 1); проблемні лекції з питань “Організація аналізу структури і динаміки активів і пасивів автотранспортних підприємств”(Тема 4), “Фактори та напрями підвищення ефективності будівництва”(Тема 5).

Наочні: презентації (Тема 1-6).

Практичні (практична робота (Тема 1-6), тестування (Тема 1-6), робота в малих групах (Тема 1-6) . Експрес-опитування (Тема 1-6).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за допомогою контрольних заходів, які включають поточний контроль.

Поточний контроль знань здобувача проводиться під час лекційних і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: Експрес-опитування (4 бали), тестування (12 балів), виконання практичних завдань і самостійних завдань (29 балів), письмова контрольна робота (5 балів), наукова стаття (10 балів), тощо.

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів)

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Структура екзаменаційного білету за дисципліною «Облік та аналіз за видами економічної діяльності» складається з завдань трьох рівнів:

I. Стереотипне завдання включає 20 тестів - (мах - 20 балів)

II. Діагностичне завдання включає 1 спрощену задачу - (мах -5 балів)

(Зразок) Здійснити оцінку динаміки товарообігу в довгостроковому періоді визначивши його базисні, ланцюгові та середньорічні темпи зростання Вихідні дані наведені в табл.

Аналіз динаміки загального обсягу товарообігу

Показники	Рік				
	2017	2018	2019	2020	2021
Обсяг товарообігу, тис. грн	2 780	2 560	3 230	3 550	4 540
Базові темпи зростання, %	-	?	?	?	?
Ланцюгові темпи зростання, %	-	?	?	?	?

III. Евристичне завдання включає 1 складну задачу - (мах - 15 балів)

(Зразок) Визначити та проаналізувати динаміку основних показників фінансової стійкості будівельної установи. Розробити заходи з підвищення фінансової стійкості будівельної установи. Вихідні дані для аналізу наведені в табл.

Вихідні дані для аналізу показників фінансової стійкості, тис. грн

Показники	На початок року	На кінець року
Власний капітал	1 800	1 820
Валюта балансу	2 500	2 620
Зобов'язання	700	800
Власний оборотний капітал	1 300	1 200
Оборотний капітал	1 600	1 500
Залишкова вартість основних засобів	760	820

Затверджено на засіданні кафедри Обліку і бізнес-консалтингу Протокол
№ 2 від 02 вересня 2024 р.

Екзаменатор, к.е.н., проф.

Григорій АЗАРЕНКОВ

Завідуючий кафедрою, д.е.н., проф.

Андрій ПИЛИПЕНКО

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із максимальної суми балів: за перше завдання – 20 балів, якщо всі 20 тестів мають вірну відповідь (невірна відповідь на один тест знижує результат на один бал); за друге завдання -5 балів, за третє – 15 балів – якщо наведені всі розрахунки, надані правильні відповіді за показниками, існують висновки та надані рекомендації. В другому і третьому завданні, при умовах коли у відповіді відсутня процедура розрахунку, а значення показника вірно, рівень оцінювання знижується на 4 бали. Коли надана вірна формула, а результат не співпадає з відповіддю, рівень знижується на 5 балів. Якщо відсутні висновки і рекомендації – зниження 3 бали.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
2. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник / А. Г. Загородній, І. Й. Яремко, Л. М. Пилипенко, А. С. Мороз; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. – 320 с.
3. Ковальчук Т.М., Аналіз фінансового стану підприємств за видами економічної діяльності/ Т.М. Ковальчук, А.І. Вергун// Вісник ХДУ Серія Економічні науки – 2020 - №38 (Секція 7). – С. 96-99.

Додаткова

4. Азаренков Г. Ф., Л. В. Мельянова, С. В. Скрипник. Стратегічне планування та аналіз в бухгалтерському обліку: управління досягненням фінансової стійкості підприємства//№ 5 (2024): Ефективна економіка URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32913>
5. Костенко Ю.О., Азаренков Г.Ф, Пшенична М.В. Ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства: стратегії фінансового управління грошовими потоками та бюджетами, фінансовий аналіз та прогнозування. Ефективна економіка № 12 , 2023. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35397>
6. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.
7. Блакита Г.В., Гладій І.О., Дзюба О.М., Бровко О.Т. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві : Навч. посібн. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 330 с.
8. Бухгалтерський облік : Навч. посіб. / Н. О. Лобода, О. М. Чабанюк. - К. : Алерта, 2022. - 224 с.
9. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
10. Головчак Ю. В. Цифровізація бухгалтерського обліку: переваги та виклики в епоху цифрових технологій / Ю. В. Головчак, Г. В. Головчак, О. В. Писарчук // Економіка. Фінанси. Право. - 2023. - № 11. – С. 38-42. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33005>

11. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. – 260 с.
12. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ, 2022. 285 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/8612>
13. Економічний аналіз за видами діяльності: Навч. посібник. /Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ. – 2018. – 181с.
14. Зелікман В.Д., Сокольська Р.Б., Распопова Ю.О., Акімова Т.В. Звітність підприємства : навч. посібник. Дніпро : ННІ «ІПБТ»УДУНТ, 2022. 208с.
15. Кодацька І. М. Облік витрат в сільському господарстві / І. М. Кодацька // Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти : матеріали Всеукр-ої науково-практ. конф. докторантів, молодих учених та студентів, 27 квіт. 2018 р. – Х. : Вид. «Лідер», 2018. – С. 487-491. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/19198>
16. Куцик П.О., Коваль Л.І., Макарук Ф.Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві Київ : Магнолія, 2019. 503 с.
- 17.. Курган Н. В. Цифровий облік експортної електронної торгівлі малих підприємств України / Н. В. Курган // Маркетинг і цифрові технології. - Т. 8. - № 3. - 2024. - С. 26-44. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34809>
18. Мельник С.І., Горбан І.М., Марушко Н.С. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
19. Azarenkov, G. ESPEG model and corporate governance system for ensuring sustainable development of enterprises. Development management, / Rachwal-Mueller, A., Fedotova, I., Bocharova, N., & Azarenkov, G // 21(3),8-20. <https://doi.org/10.57111/devt/3.2023.08>
20. Azarenkov G , Ivankov V, Chukhlib A, Stender S , Nazarenko I. , Analysis of the prospects for the introduction of digital technologies in the Ukrainian economy and accounting. Revista Electrónica De Investigación En Ciencias Económicas, 11(22), 68–86. URL: <https://www.camjol.info/index.php/REICE/article/view/17343> Web of science. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001128062800003>
21. Azarenkov, G, "The Process of Forming Accounting Policies of Ukrainian Enterprises by International Financial Reporting Standards," / Valentyna Panasyuk , Nina Ovsiuk , Ruslan Volchek , Grygorii Azarenkov , Nataliia Volenshchuk , Olena Tyvonchuk // Universal Journal of Accounting and Finance, Vol. 9, No. 5, pp. 1199 - 1211, 2021. URL: <https://www.hrpub.org/download/20211030/UJAF29-12224176.pdf>

Електронні ресурси

22. Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. <http://www.buhgalteria.com.ua>

23. Бухгалтер.com.ua <http://buhgalter.com.ua>
24. Збірник наукових праць «Економічний аналіз» <https://www.econa.org.ua>
25. Податковий Кодекс України : від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
26. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
27. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
28. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
29. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджений наказом МФУ від 30.11.99 р. №291. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE20295>
30. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
31. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджено наказом МАПУ від 28.05.2001 р. №132. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN2842>
32. Центр соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://case-ukraine.com.ua/>
33. Посилання на ПНС дисципліни - <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10246>